

تسویه بدهی، مبارزه با...

ادامه از صفحه ۶

...مشکلات و شرایط معیشتی به گونه‌ای بود و هست که حتماً ما بایستی حقوق این عزیزان را (سرِخ تر) پرداخت می‌کردیم. اعتقاد ما این است که در این زمینه نه تنها تعجیل نشده بلکه تأخیر هم شده است. از این به بعد هم اگر تغییری ایجاد شود و شرایط به لحاظ قانونی به گونه دیگری رقم بخورد، حتماً اصلاح احکام انجام می‌گیرد و مشکلی برای این قضیه نخواهد بود. اصلاح احکام، بحث نرم‌افزاری است و ما مشکلی در این زمینه نداریم و نخواهیم داشت؛ لذا از این نظر نباید بازنشستگان عزیز نگرانی داشته باشند. ما مکلف به اجرای قانون بودیم، هستیم و خواهیم بود.» مدیرعامل سازمان تأمین اجتماعی همچنین در پاسخ به خبرنگار دیگری که خواهان مشخص شدن دقیق میزان افزایش مستمری‌ها در پیشنهاد اولیه سازمان تأمین اجتماعی بود، گفت: «پیشنهاد سازمان تأمین اجتماعی کاملاً مشخص است. پیشنهاد ما بر اساس ماده (۹۶) و (۱۱۱) قانون و بر اساس مصوبه شورای عالی کار بود. اینکه ممکن است برخی از دوستان بفرمایند که از آن دفاع نشده یا خوب دفاع نکردند، احتمالاً ناشی از کم اطلاعی یا بعضاً اطلاع نداشتن آنان است. ما آن مسیری که بر اساس چارچوب‌های محاسبات بیمه‌ای و بر اساس قوانینی که تأمین اجتماعی بایستی لحاظ می‌کردیم، لحاظ و اعلام کردیم و این عین قانون بوده است. تصمیماتی هم که دولت بر اساس اقتضائات فراجایی خود گرفته نیز قانونی است. نمی‌توانیم یک طرف قانون را ببینیم و طرف دیگر را نبینیم. اما در مورد مستمری سایر سطوح، این تصمیم دولت محل اعتراض و سؤال بازنشستگان عزیز واقع شد.

این هم حقی بود که بالاخره این قشر شریف به عنوان حق برای خود قائل بودند و درست هم بود. بالاخره این موضوع را نیز به گوش مسئولان و تصمیم‌گیرندگان رساندند. اولین کسی هم که بعد از اعتراض بازنشستگان نسبت به این تصمیم، دستور داد که تشکیل جلسه دهید و راهکار مواجهه و حل موضوع را برای ما بیاورید، رئیس‌جمهور، یعنی شخص اول مملکت در امور اجرایی بود. بعد از دستور ایشان، ما جلسه‌ای با آقای مخبر، معاون اول رئیس‌جمهور داشتیم و همه عزیزان در آنجا برای اینکه برای این مسأله الگو و راهکاری پیدا شود که پاسخ درستی به آن داده شود، متفق القول بودند و تا الان نیز ندیدیم کسی مانعی برای اینکه این حقوق ادا شود، مطرح کند. آخرین وضعیت هم این است که در همین حین، مجلس وارد موضوع شد و هیأت تطبیق اشکال وارد کرد. الان نیز باید تکلیف این موضوع بین مجلس و دولت روشن شود. تا بعد از روشن شدن تکلیف بتوانیم پاسخ مثبت این عزیزان را بدهیم. همچنین بتوانیم به نحوی حقوق این عزیزان را ادا کنیم. ما این موضوع را پیگیری می‌کنیم و وظیفه ما هست، خواهد بود و همین‌طور تأکید رئیس‌جمهوری نیز است. بازنشستگان عزیز مطمئن باشند ما به عنوان خادمان این عزیزان، وظیفه خود می‌دانیم حقوق آنان را به روشی که با رویکرد عدالت حق این عزیزان ادا شود، ادا کنیم.

گزارش

مهدی شکوری

روزنامه‌نگار

**تعیین
دستمزد
مبنای
پرداخت
حق بیمه
متقاضیان
بیمه صاحبان
حرف و
مشاغل آزاد
با توجه به
سن، جنسیت
و میزان
سابقه‌ای
که متقاضی
نزد سازمان
تأمین اجتماعی
دارد متفاوت
خواهد بود**

بررسی یکی از بهترین و مهمترین خدمات سازمان تأمین اجتماعی

بیمه «حرف و مشاغل آزاد» به زبان ساده

سازمان تأمین اجتماعی با وجود اینکه ۴۵ میلیون نفر از جمعیت ایران را تحت پوشش دارد اما در قالب بیمه اجباری و اختیاری دنبال جذب بیمه‌شدگان است تا ضمن ارائه خدمات بیمه‌ای، درمانی و بازنشستگی برای حفظ منابع خود هم در این زمینه اقدامی مثبت انجام دهد. این سازمان که هدفگذاری مهمی برای گسترش خدمات بیمه‌ای خود دارد، در قالب بیمه اختیاری - به‌ویژه در بخش صاحبان حرف و مشاغل آزاد - برنامه‌های گسترده‌ای برای بیمه‌شدگان دارد تا از این روش هم در افزایش تعداد افراد بیمه‌شده گامی بردارد و هم در تأمین منابع سازمان اثرگذاری بیشتری را داشته باشد. به همین منظور در این شماره از هفته‌نامه آتیه‌نوبه بیمه حرف و مشاغل آزاد، مزایای این بیمه و نقش آن در تعادل منابع و مصارف سازمان تأمین اجتماعی می‌پردازیم.

میانگین دستمزد ۳۶۰ روز آخر انتخاب کنند. وی در خصوص نرخ پرداخت حق بیمه و حمایت‌های بیمه‌ای در بیمه صاحبان حرف و مشاغل آزاد گفت: «متقاضی بیمه صاحبان حرف و مشاغل آزاد می‌تواند یکی از این سه نرخ پرداخت حق بیمه را در صورت احراز شرایط مقرر انتخاب کند: نرخ پرداخت حق بیمه ۱۴ درصد که ۱۲ درصد سهم بیمه‌شده و دو درصد کمک دولت است و شامل بازنشستگی و فوت بعد از بازنشستگی است؛ نرخ پرداخت حق بیمه ۱۶ درصد که ۱۴ درصد سهم بیمه‌شده و دو درصد کمک دولت است و شامل بازنشستگی و فوت قبل و بعد از بازنشستگی است و یا نرخ پرداخت حق بیمه ۲۰ درصد که ۱۸ درصد سهم بیمه‌شده و دو درصد کمک دولت است و شامل بازنشستگی، فوت و از کارافتادگی است.» شکوری با بیان اینکه انعقاد قرارداد بیمه صاحبان حرف و مشاغل آزاد و پرداخت حق بیمه غیر حضوری شده است، گفت: «بیمه‌شدگان صاحبان حرف و مشاغل آزاد می‌بایست با ورود به سامانه سازمان به آدرس (Es.tamin.ir)، منوی بیمه‌شدگان - بیمه‌شدگان خاص - انعقاد قرارداد بیمه صاحبان حرف و مشاغل آزاد، نسبت به عقد قرارداد و پرداخت حق بیمه برای اولین بار حداکثر تا ۳۰ روز از تاریخ ثبت قرارداد و در ادامه نیز جهت هر ماه حداکثر تا آخرین روز دو ماه بعد اقدام کنند، در غیر این صورت قرارداد منعقد از تاریخ عدم پرداخت حق بیمه لغو و ادامه بیمه آنان موکول به انعقاد قرارداد جدید و موافقت سازمان تأمین اجتماعی خواهد بود. وی در خصوص نحوه انجام معاینات متقاضیان گفت: «متقاضیان بیمه صاحبان حرف و مشاغل آزاد می‌بایست حداکثر دو ماه بعد از انعقاد قرارداد توسط پزشک معتمد سازمان مورد معاینه پزشکی قرار گیرند.» به گفته مدیرکل امور بیمه‌شدگان سازمان تأمین اجتماعی، آن گروه از متقاضیانی که طبق گواهی پزشک معتمد در زمان انعقاد قرارداد، از کارافتاده کلی شناخته شوند، نمی‌توانند نسبت به انعقاد قرارداد با نرخ پرداخت حق بیمه ۱۸ درصد اقدام کنند. شکوری افزود: «تمامی متقاضیان بیمه صاحبان حرف و مشاغل آزاد در صورت احراز همزمان این دو شرط از انجام معاینات پزشکی معاف خواهند بود: «ظرف ۱۰ سال قبل از تاریخ انعقاد قرارداد یک سال سابقه پرداخت حق بیمه با نرخ کامل را داشته باشند و ظرف یک سال قبل از تاریخ انعقاد قرارداد دارای ۹۰ روز سابقه پرداخت حق بیمه با نرخ کامل باشند.»

بیمه حرف و مشاغل، پوشش بیمه‌ای فراگیر

علی‌جهانی کارشناس بیمه‌های اجتماعی در گفت‌وگو با آتیه نوا اظهار داشت: «سازمان تأمین اجتماعی یکی از اولویت‌های خود را پوشش فراگیر و ایجاد توسعه بیمه‌ای در همه حوزه‌ها و عرصه‌ها قرار داده؛ به‌ویژه برای شاغلانی که در رابطه کارفرمایی قرار نگرفته و کارفرمای مشخصی نداشته و در کارگاه‌ها فعالیت نمی‌کنند.» وی همچنین گفت: «به همین منظور برای این افراد قانون، بستری ایجاد کرده تا بتوانند از بیمه حرف و مشاغل آزاد برخوردار شوند. در واقع این افراد ممکن است به صورت خویش‌فرما باشند و به تنهایی فعالیت داشته و فاقد کارگر باشند...»

ادامه در صفحه ۱۵

سازمان تأمین اجتماعی مجری آن است، به نحوی طراحی شده که فقط افراد شاغل را می‌تواند تحت پوشش قرار دهد. با وجود این، در قانون تأمین اجتماعی برای پوشش بیمه‌ای کسانی که فاقد رابطه استخدامی مزدگیری با کارفرما هستند و به حرفه و شغل آزاد اشتغال به کار دارند، تدابیری اندیشیده شده است.» وی افزود: «از این رو سازمان تأمین اجتماعی اقدام به راهاندازی سرویس انعقاد قرارداد بیمه صاحبان حرف و مشاغل آزاد کرده و متقاضیان می‌توانند با مراجعه به آدرس (Es.tamin.ir) نسبت به ثبت‌نام و عقد قرارداد اقدام کنند.» مدیرکل امور بیمه‌شدگان سازمان تأمین اجتماعی در خصوص شرایط بیمه صاحبان حرف و مشاغل آزاد اظهار داشت: «حداکثر سن برای برخورداری از پوشش بیمه صاحبان حرف و مشاغل آزاد، ۵۰ سال تمام برای مردان و زنان است، در غیر این صورت فرد متقاضی باید معادل مازاد سنی مذکور، سابقه پرداخت حق بیمه داشته باشد.»

وی افزود: «حداقل سن جهت پذیرش درخواست و عقد قرارداد برای متقاضیان ۱۸ سال تمام تعیین شده، در غیر این صورت ارائه گواهی رشد الزامی است. تمامی متقاضیانی که حداقل ۱۰ سال سابقه پرداخت حق بیمه داشته باشند بدون رعایت شرط سنی تقاضای آنان پذیرفته خواهد شد.» مدیرکل امور بیمه‌شدگان سازمان تأمین اجتماعی ادامه داد: «بیمه‌شدگان صاحبان حرف و مشاغل آزاد و افراد تحت تکفل آنان می‌توانند با پرداخت حق سرانه درمان به تعداد افراد تحت تکفل از تمامی امکانات مراکز درمانی ملکی سازمان تأمین اجتماعی در سراسر کشور و نیز امکانات مراکز تشخیصی، درمانی و دارویی طرف قرارداد این سازمان استفاده کنند.» به گفته وی، میزان سهم بیمه‌شده از هزینه درمان که فرانشیز نامیده می‌شود، برای خدمات سربای ۳۰ درصد و برای خدمات درمانی بستری ۱۰ درصد است.

شکوری درباره نحوه محاسبه درآمد مبنای پرداخت حق بیمه صاحبان حرف و مشاغل آزاد گفت: «تعیین دستمزد مبنای پرداخت حق بیمه متقاضیان بیمه صاحبان حرف و مشاغل آزاد با توجه به سن، جنسیت و میزان سابقه‌ای که متقاضی نزد سازمان تأمین اجتماعی دارد متفاوت خواهد بود.» شکوری ادامه داد: «به عنوان مثال، متقاضی مردی که بین صفر تا پنج سال سابقه پرداخت حق بیمه داشته باشد، می‌تواند دستمزد مبنای پرداخت حق بیمه خود دستمزد مصوب زمان قرارداد انتخاب کند.»

وی تصریح کرد: «افرادی که بین ۵ تا ۱۰ سال سابقه پرداخت حق بیمه دارند، انتخاب دستمزد آنان با توجه به دامنه سنی تعیین می‌شود. به عنوان مثال متقاضی مردی که در تاریخ ارائه درخواست بین ۴۹ تا ۵۰ سال سن داشته باشد، می‌تواند دستمزد مبنای پرداخت حق بیمه خود را از حداقل تا حداکثر سه برابر حداقل دستمزد مصوب شورای عالی کار انتخاب کند و متقاضی مردی که بین ۱۰ تا ۱۵ سال سابقه داشته باشد می‌تواند با هر سنی دستمزد مبنای پرداخت حق بیمه خود را بین حداقل تا حداکثر سه برابر حداقل دستمزد انتخاب کند.»

به گفته مدیرکل امور بیمه‌شدگان سازمان تأمین اجتماعی، افرادی که در تاریخ ارائه درخواست ۱۵ سال و بیشتر دارای سابقه بیمه باشند می‌توانند دستمزد مبنای پرداخت حق بیمه خود را بین حداقل تا حداکثر

روش پرداخت حق بیمه بیمه‌شدگان حرف و مشاغل آزاد

تعیین دستمزد مبنای پرداخت حق بیمه متقاضیان بیمه صاحبان حرف و مشاغل آزاد با توجه به سن، جنسیت و میزان سابقه‌ای که متقاضی نزد سازمان تأمین اجتماعی دارد متفاوت خواهد بود. افرادی که بین ۵ تا ۱۰ سال سابقه پرداخت حق بیمه دارند، انتخاب دستمزد آنان با توجه به دامنه سنی تعیین می‌شود و افرادی که در تاریخ ارائه درخواست ۱۵ سال و بیشتر دارای سابقه بیمه باشند می‌توانند دستمزد مبنای پرداخت حق بیمه خود را بین حداقل تا حداکثر میانگین دستمزد ۳۶۰ روز آخر انتخاب کنند.

نرخ حق بیمه و حمایت‌های بیمه‌ای

متقاضی بیمه صاحبان حرف و مشاغل آزاد می‌تواند یکی از این سه نرخ پرداخت حق بیمه را در صورت احراز شرایط مقرر انتخاب کند، نرخ پرداخت حق بیمه ۱۴ درصد که ۱۲ درصد سهم بیمه‌شده و دو درصد کمک دولت است و شامل بازنشستگی و فوت بعد از بازنشستگی است.

نرخ پرداخت حق بیمه ۱۶ درصد که ۱۴ درصد سهم بیمه‌شده و دو درصد کمک دولت است و شامل بازنشستگی و فوت قبل و بعد از بازنشستگی می‌شود. نرخ پرداخت حق بیمه ۲۰ درصد که ۱۸ درصد سهم بیمه‌شده و دو درصد کمک دولت است و شامل بازنشستگی، فوت و از کارافتادگی است.

تعداد بیمه‌شدگان صاحبان حرف و مشاغل آزاد

بر اساس اعلام مرکز فناوری اطلاعات، آمار و محاسبات سازمان تأمین اجتماعی تا پایان مهرماه سال ۱۴۰۰ حدود ۱۴ میلیون و ۶۵۸ هزار و ۹۹۴ نفر بیمه‌شده اصلی تحت پوشش سازمان تأمین اجتماعی هستند و مجموع بیمه‌شدگان در مهرماه سال جاری ۱۰ میلیون و ۲۸۸ هزار و ۸۳۱ نفر بیمه‌شده اجباری و یک میلیون و ۳۵۴ هزار و ۶۴۳ نفر بیمه‌شده حرف و مشاغل آزاد هستند. همچنین ۸۶۹ هزار و ۹۸۹ نفر راننده و ۷۸۹ هزار و ۹۸۱ نفر کارگر ساختمانی بیمه‌شده سازمان تأمین اجتماعی هستند.

همچنین ۲۵۸ هزار و ۶۶۴ نفر بافنده، ۱۵۶ هزار و ۸۹۳ نفر کارفرمای صنفی، ۴۱ هزار و ۳۳۱ نفر باربر، ۲۷ هزار و ۳۳۱ نفر خادم مسجد و ۲ هزار و ۹۵۶ نفر زنبوردار جزو بیمه‌شدگان اصلی سازمان تأمین اجتماعی محسوب می‌شوند و از خدمات این سازمان استفاده می‌کنند. بر اساس این گزارش، یک میلیون و ۲۹۱ هزار و ۳۴۲ کارگاه در سراسر کشور تحت پوشش سازمان تأمین اجتماعی هستند. صاحبان حرف و مشاغل آزاد به افرادی اطلاق می‌شود که برای انجام حرفه و شغل مورد نظر با داشتن کارگر (کارفرما) یا خود به تنهایی (خویش‌فرما) باستند مجوز اشتغال صادره از سوی مراجع ذی‌صلاح (یا به تشخیص سازمان تأمین اجتماعی) به کار اشتغال داشته و مشمول مقررات حمایتی خاصی نباشند.

تشریح جزئیات بیمه حرف و مشاغل آزاد

مهدی شکوری، مدیرکل امور بیمه‌شدگان سازمان تأمین اجتماعی گفت: «بیمه اجتماعی از نوعی که

بر اساس قوانین رفاه و تأمین اجتماعی برای پوشش بیمه‌ای کسانی که فاقد رابطه استخدامی مزدگیری با کارفرما هستند و به حرفه و شغل آزاد اشتغال به کار دارند، برنامه‌ریزی به گونه‌ای انجام شده تا این افراد بتوانند از طریق انعقاد قرارداد مستقیم با سازمان تأمین اجتماعی از مزایای بیمه صاحبان حرف و مشاغل آزاد بهره‌مند شوند.

با توجه به اینکه هدف سازمان تأمین اجتماعی، در نظر گرفتن منافع افراد جامعه بوده و این نوع بیمه‌ها نیز برای همه افراد جامعه مفید است به همین منظور تلاش برای بیمه شدن افراد در قالب هر نوع از بیمه‌های تعریف شده در سازمان می‌تواند در تعادل منابع و مصارف سازمان مؤثر باشد. این موضوع همچنین در پایداری و ماندگاری تأمین اجتماعی نیز نقشی اساسی دارد.

در سازمان تأمین اجتماعی دو نوع پوشش بیمه که شامل بیمه اجباری و اختیاری است؛ وجود دارد. بیمه اجباری شامل افراد کارفرما و کارگر و بیمه اختیاری که نام قبلی آن خویش‌فرما است، مشمول افرادی است که بیمه اجباری نیستند و کارفرمایی ندارند، برای خود کار می‌کنند و خود را بیمه کرده‌اند. بیمه اختیاری برای کسانی است که بیمه خاصی را استفاده نمی‌کنند و تحت پوشش بیمه دیگری نیستند. برای این منظور متقاضی با مراجعه به سازمان تأمین اجتماعی، قراردادی با سازمان جهت بیمه اختیاری انعقاد و مبلغ بیمه را خود شخص تعیین می‌کند.

شرایط سنی افراد متقاضی بیمه حرف و مشاغل آزاد

بیمه مشاغل آزاد یکی از بهترین عناوین بیمه محسوب می‌شود. در مشاغل آزاد به دلایلی فرد نمی‌تواند از نوع اجباری استفاده کند؛ به همین دلیل باید از خویش‌فرما استفاده کند. در بیمه صاحبان حرف و مشاغل آزاد بیشتر مزایای نوع بیمه اجباری اعم از بازنشستگی، از کارافتادگی و درمان را شامل می‌شود.

هزینه پرداختی جهت بیمه اختیاری، ۲۷ درصد از مبلغ قرارداد منعقد شده بین سازمان تأمین اجتماعی و متقاضی است. هزینه پرداختی برای مشاغل آزاد بر اساس میزان حقوق دریافتی در بازنشستگی که ابتدا خود شخص تعیین کرده، پرداخت می‌شود. حداکثر سن برای برخورداری از پوشش بیمه صاحبان حرف و مشاغل آزاد، ۵۰ سال تمام برای مردان و زنان است و در غیر این صورت فرد متقاضی باید معادل مازاد سنی مذکور، سابقه پرداخت حق بیمه داشته باشد. حداقل سن جهت پذیرش درخواست و عقد قرارداد برای متقاضیان ۱۸ سال تمام تعیین شده و در غیر این صورت ارائه گواهی رشد الزامی است. تمامی متقاضیانی که حداقل ۱۰ سال سابقه پرداخت حق بیمه داشته باشند بدون رعایت شرط سنی تقاضای آنان پذیرفته خواهد شد.

بیمه‌شدگان صاحبان حرف و مشاغل آزاد و افراد تحت تکفل آنان می‌توانند با پرداخت حق سرانه درمان به تعداد افراد تحت تکفل از تمامی امکانات مراکز درمانی ملکی سازمان تأمین اجتماعی در سراسر کشور و نیز امکانات مراکز تشخیصی، درمانی و دارویی طرف قرارداد این سازمان استفاده کنند. میزان سهم بیمه‌شده از هزینه درمان که فرانشیز نامیده می‌شود، برای خدمات سربای ۳۰ درصد و برای خدمات درمانی بستری ۱۰ درصد است.